

شب و روز اول ماه مبارک رمضان چه اعمالی دارد؟

اولین شب و فردا اولین روز از ماه مبارک رمضان است و برای شب و روز اول ماه مبارک رمضان اعمال مستحبی ذکر شده است.

اولین شب و فردا اولین روز از ماه مبارک رمضان است و برای شب و روز اول ماه مبارک رمضان اعمال مستحبی ذکر شده است.

به گزارش خبرنگار مهر، ماه مهمانی خدا از راه رسید. در توصیف عظمت ماه رمضان احادیث متعددی ذکر و تصریح شده است: خداوند متعال از بندگان خود در این ماه در نهایت کرامت و مهربانی پذیرایی می کند. پیامبر اکرم (ص) می فرماید: ماه رمضان به این نام خوانده شده است، زیرا گناهان را می سوزاند. پیامبر گرامی (ص) درباره ماه رمضان می فرماید: «ای مردم! ماه خدا با برکت و رحمت و مغفرت به شما روی آورد، ماهی که نزد خدا از همه ماه‌ها برتر و روزهایش بر همه روزها و شب‌هایش بر همه شب‌ها و ساعاتش بر همه ساعات برتر است، ماهی است که شما در آن به میهمانی خدا دعوت شده و مورد لطف او قرار گرفته اید، نفس‌های شما در آن تسبیح و خوابتان در آن عبادت، عملتان در آن مقبول و دعایتان در آن مستجاب است و بهترین ساعاتی است که خداوند به بندگان‌ش نظر رحمت می کند.

امشب اولین شب و فردا اولین روز از ماه مبارک رمضان است. برای شب و روز اول ماه مبارک رمضان اعمال مستحبی ذکر شده است که بخشی از توصیه شده ترین اعمال به شرح زیر است:

اعمال شب اول ماه رمضان

استهلال یعنی جست و جوی هلال ماه و توصیه شده در این شب مسلمانان به سوی آسمان نگاه و ماه را جست و جو کنند؛ بعضی استهلال این ماه را واجب دانسته اند. پس امشب به سوی آسمان نگاه کنیم. روایت شده: زمانی که رسول خدا صلی الله و علیه و آله هلال ماه رمضان را رؤیت می کرد، روی شریفش را به جانب قبله می گرداند و می گفت: «اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا يَا لَأَمْنٍ وَ الْإِيْمَانِ وَ السَّلَامَةِ وَ الْإِسْلَامِ وَ الْعَافِيَةِ الْمَجْلَلَةِ وَ دِفَاعِ الْأَسْقَامِ [وَ الرِّزْقِ الْوَاسِعِ] وَ الْعَوْنِ عَلَى الصَّلَاةِ وَ الصِّيَامِ وَ الْقِيَامِ وَ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ اللَّهُمَّ سَلِّمْ لَنَا شَهْرَ رَمَضَانَ وَ تَسَلِّمْهُ مِنَّا وَ سَلِّمْ لَنَا فِيهِ حَتَّى يَنْقُضِيَ عَنَّا شَهْرُ رَمَضَانَ وَ قَدْ عَقَوْتُ عَنَّا وَ عَقَرْتُ لَنَا وَ رَحِمْتَنَا؛ خدایا این ماه را بر ما نو کن به ایمنی و ایمان و سلامت و اسلام و عافیت بزرگ، و دفاع در برابر بیماری‌ها و یاری بر نماز و روزه و شب زنده داری و تلاوت قرآن. خدایا ما را برای ماه رمضان سالم گردان و ماه رمضان را از ما سالم دریافت کن و ما را در آن تا از ما بگذرد به سلامت دار درحالی‌که از گناهان ما درگذشته و ما را مورد آمرزش و رحمت خویش قرار داده باشی».

دعاهای شب اول ماه مبارک رمضان بسیار زیاد هستند و مستحب است تا مسلمان هلال ماه را رؤیت کند و در حالی که رو به قبله است ادعیه ویژه این شب را قرائت کند. همچنین توصیه شده است که دعای چهل و سوم صحیفه کامله سجاده را در هنگام رؤیت هلال بخوانیم.

غسل و زیارت امام حسین (ع)

غسل کردن به نیت اول ماه رمضان و زیارت امام حسین (ع) نیز توصیه و روایت شده است: هر که امام حسین (ع) را زیارت کند، گناهانش ریخته شود و ثواب حجاج و عمره گذاران آن سال را دریابد. دلدادگان امام حسین (ع) که امکان حضور در کربلا را ندارند می توانند زیارتنامه های معتبر امام حسین (ع) را در این شب مبارک بخوانند. خواندن دعای جوشن کبیر و سوره حج نیز در این شب توصیه شده است.

نماز شب اول ماه رمضان

همچنین اقامه دو رکعت نماز که در هر رکعت سوره «حمد» و سوره «انعام» را بخوانیم و از خدا درخواست کنیم که ما را کفایت کند و از آنچه از دردها می ترسد حفظ کند نیز از دیگر اعمال توصیه شده امشب است.

خواندن دعایی از امام جواد (ع) که در کتاب «اقبال» ذکر شده است نیز توصیه شده است.

این دعا به این شرح است:

«اللَّهُمَّ يَا مَنْ يَمْلِكُ التَّدْبِيرَ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يَا مَنْ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ وَ تُجِنُّ الصَّمِيرُ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِمَّنْ تَوَى قَعَمِلَ وَ لَا تَجْعَلْنَا مِمَّنْ شَفَى فَكْسِلَ وَ لَا يَمْنَنَّ هُوَ عَلَى غَيْرِ عَمَلٍ يَتَكَلَّ اللَّهُمَّ صَحِّحْ أُمَّدَانَا مِنَ الْعِلَلِ وَ أَعِثْنَا عَلَى مَا اقْتَرَضْتَ عَلَيْنَا مِنَ الْعَمَلِ حَتَّى يَنْقُضَى عَنَّا شَهْرُكَ هَذَا وَ قَدْ أَدَّيْنَا مَقْرُوضَكَ فِيهِ عَلَيْنَا اللَّهُمَّ أَعِثْنَا عَلَى صِيَامِهِ وَ وَقَفْنَا لِقِيَامِهِ وَ نَشِطْنَا فِيهِ لِلصَّلَاةِ وَ لَا تَحْجُبْنَا مِنَ الْفِرَاءَةِ وَ سَهِّلْ لَنَا فِيهِ إِيْتَاءَ الزَّكَاةِ اللَّهُمَّ لَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا وَصَبًا وَ لَا تَعَبًا وَ لَا سَقَمًا وَ لَا عَطَبًا.

خدایا ای آنکه مالک تدبیر است و او بر هرچیز تواناست، ای آنکه می داند خیانت دیده ها را و آنچه را سینه ها پنهان می کنند و نهاد نهن می کند و او لطیف و آگاه است، خدایا ما را از کسانی قرار ده که تصمیم گرفتند آنگاه انجام دادند و از کسانی قرار مده که تیره بخت شدند و در نهایت تنبلی کردند و از آنانی قرار مده که بر غیر عمل صالح تکیه کردند. خدایا بدن های ما را از بیماری ها سلامتی بخش و ما را بر انجام آنچه از عمل بر ما واجب کرده ای یاری ده، تا این ماه از ما سپری شود درحالیکه آنچه را در این ماه بر ما واجب نموده ای ادا کرده باشیم. خدایا ما را بر روزه اش یاری ده و برای شب زنده داری اش موفق بدار و برای نماز در این ماه ما را شاداب گردان و از قرائت قرآن محروم نکن و پرداخت زکات را در این ماه بر ما آسان کن. خدایا درد مزمن، خستگی، بیماری، هلاکت را بر ما چیره مکن.

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا الْإِفْطَارَ مِنْ رَزَقِكَ الْحَلَالِ اللَّهُمَّ سَهِّلْ لَنَا فِيهِ مَا قَسَمْتَهُ مِنْ رَزَقِكَ وَ يَسِّرْ مَا قَدَّرْتَهُ مِنْ أَمْرِكَ وَ اجْعَلْهُ حَلَالًا طَيِّبًا نَقِيًّا مِنَ الْإِتَامِ خَالِصًا مِنَ الْآثَارِ وَ الْأَجْرَامِ اللَّهُمَّ لَا تُطْعِمْنَا إِلَّا طَيِّبًا غَيْرَ خَبِيثٍ وَ لَا حَرَامٍ وَ اجْعَلْ رَزَقَكَ لَنَا حَلَالًا لَا يَشْوِبُهُ دَنَسٌ وَ لَا أَسْقَامٌ يَا مَنْ عِلْمُهُ بِالسِّرِّ كَعِلْمِهِ بِالْأَعْلَانِ يَا مُتَفَضِّلًا عَلَى عِبَادِهِ بِالْإِحْسَانِ يَا مَنْ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَ يَكُلُّ شَيْءٍ عَالِمٌ خَيْرٌ أَلْهَمْنَا ذِكْرَكَ وَ جَبَّيْنَا عُسْرَكَ وَ أَيْلْنَا يُسْرَكَ وَ اهْدِنَا لِلرَّشَادِ وَ وَقِفْنَا لِلْإِسْدَادِ وَ اعْصِمْنَا مِنَ الْبَلَايَا وَ صُنَّا مِنَ الْأَوْزَارِ وَ الْخَطَايَا يَا مَنْ لَا يَغْفِرُ عَظِيمَ الذُّنُوبِ غَيْرُهُ وَ لَا يَكْشِفُ السُّوءَ إِلَّا هُوَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

خدایا افطار از روزی حلال را روزی ما کن. خدایا آنچه که از روزی ات در این ماه قسمت ما کردی دست یافتن به آن را برای ما هموار کن و آنچه را از فرمانت برای ما تقدیر کرده ای آسان کن و آن را حلال و پاک و پاکیزه از گناهان بوده از گرانباری ها و بزهکاری ها قرار ده. خدایا به ما مخوران جز غذای پاک که نه پلید باشد و نه حرام و روزی ات را برای ما حلال گردان که آلودگی ها و درها با آن در نیامیزد، ای که دانایی اش به امور پنهان، همانند دانایی اش به امور آشکار است، ای فضل بخش بر بندگان به احسان، ای آنکه بر هرچیز تواناست و به هرچیز دانا و آگاه است، یادت را به ما الهام کن و از سختی بر ما، ما را برکنار دار و به آسانی ات ما را برسان، و به راستی راهنمایمان باش و به استواری توفیقمان ده، و از بلا نگاهمان بدار و ما را از بارهای گران گناهان و خطاها حفظ کن، ای آنکه گناهان بزرگ را جز او نیامرزد و احدی بدی را جز او برطرف نکند، ای مهربان ترین مهربانان.

وَ أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ وَ اجْعَلْ صِيَامَنَا مَقْبُولًا وَ يَالِيرِ وَ التَّقْوَى مَوْضُولًا وَ كَذَلِكَ فَاجْعَلْ سَعْيَنَا مَشْكُورًا وَ قِيَامَنَا مَبْرُورًا وَ قَرَأْنَا [وَ قِرَاءَتَنَا] مَرْفُوعًا وَ دُعَاءَنَا مَسْمُوعًا وَ اهْدِنَا لِلْخُسْتَى [الْحُسْتَى] وَ جَبَّيْنَا الْعُسْرَى وَ يَسِّرْنَا لِلْيُسْرَى وَ أَعْلَلْنَا الدَّرَجَاتِ وَ ضَاعِفْنَا الْحَسَنَاتِ وَ أَقْبَلْ مِنَّا الصَّوْمَ وَ الصَّلَاةَ وَ اسْمَعْ مِنَّا الدَّعَوَاتِ وَ اغْفِرْ لَنَا الْخَطِيئَاتِ وَ تَجَاوَزْ عَنَّا السَّيِّئَاتِ وَ اجْعَلْنَا مِنَ الْعَامِلِينَ الْفَائِزِينَ وَ لَا تَجْعَلْنَا مِنَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَ لَا الصَّالِينَ حَتَّى يَنْقُضَى شَهْرُ رَمَضَانَ عَنَّا وَ قَدْ قِيلَتْ فِيهِ صِيَامَنَا وَ قِيَامَنَا وَ زَكَّيْتُمْ فِيهِ أَعْمَالَنَا وَ عَفَرْتُمْ فِيهِ ذُنُوبَنَا وَ أَجَزَلْتُمْ فِيهِ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ نَصِيبَنَا فَإِنَّكَ إِلَهٌ الْمُحِيبُ وَ الرَّبُّ الْقَرِيبُ [الرَّقِيبُ] وَ أَنْتَ يَكُلُّ شَيْءٍ مُحِيطٌ.

و کریم ترین کریمان، بر محمد و اهل بیت پاکش درود فرست و روزه ما را پذیرفته بدار و به نیکی و تقوا پیوندش ده و همچنین کوشش ما را مورد قدردانی و شب زنده داری ما را پذیرفته و قرائتمان را بالا رفته، و دعایمان را اجابت شده قرار ده و ما را به عاقبت به خیری هدایت کن و از دشواری برکنارمان بدار و ما را برای آسانی آماده ساز و درجاتمان را بالا بر و حسناتمان را دوجندان کن و روزه و نماز ما را بپذیر و دعاها را شنوا باش، خطاهایمان را بیامرزد و از گناهان درگذر و ما را از عاملان رستگار قرار ده و از غضب شدگان و گمراهان قرار مده، تا ماه رمضان از ما سپری گردد چنانکه روزه ها و شب زنده داری مان را در آن پذیرفته باشی و کردارمان را در آن پاکیزه و گناهانمان را در آن مورد آمرزش قرار داده و سهم ما را در آن از هر خیری فراوان ساخته باشی، به یقین تویی معبود اجابت کننده دعاها و پروردگار نزدیک به بندگان و تویی احاطه کننده بر هرچیز.

اعمال روز اول ماه رمضان

۱. غسل کردن.

۲. صدقه دادن.

۳. خواندن دو رکعت نماز که در رکعت اول حمد و اِنَّا قَتَحْنَا و در رکعت دوم حَمْد و هر سوره که بخواهیم قرائت شود.

۴. بعد از طلوع فجر ماه رمضان نیز خواندن این دعا از امام صادق (ع) توصیه شده است که می فرماید: اَللّٰهُمَّ قَدْ حَضَرَ شَهْرُ رَمَضَانَ وَ قَدْ افْتَرَضْتَ عَلَيْنَا صِيَامَهُ وَاَنْزَلْتَ فِيهِ الْقُرْآنَ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ اَللّٰهُمَّ اَعِثَّنَا عَلٰى صِيَامِهِ وَتَقَبَّلْهُ مِنَّا وَتَسَلِّمُهُ مِنَّا وَسَلِّمُهُ لَنَا فِى يَسَرٍّ مِّنْكَ وَعَافِيَةٍ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ؛ خدایا ماه رمضان آمد و تو واجب کرده ای بر ما روزه این ماه را و فرو فرستادی در آن قرآن را که راهنمای مردم است و حجت هایی از هدایت و تمیز حق و باطل است خدایا کمک بده ما را بر روزه آن و آن را از ما بپذیر و سالم بدار ما را در این ماه و از این ماه و آن را نیز برای ما سالم گردان در آسانی و تندرستی که به راستی تو بر هر چیز قادری ای بخشاینده مهربان.